

Nadleśnictwo Lubaczów

ul. Słowackiego 20

37-600 Lubaczów

Działając na podstawie art. 40 ust. 2b pkt. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 840), zmieniam zaleceń pokontrolnych Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 29 grudnia 2022 r. doręczonych Nadleśnictwu Lubaczów w dniu 02 stycznia 2023 r., w zakresie określonych terminów:

w pkt 1 zapis : „***W terminie do dnia 31 sierpnia 2024 r.***”
na zapis: „***W terminie do dnia 31 sierpnia 2025 r.***”

w pkt 2 zapis: „***W terminie do dnia 31 grudnia 2024 r.***”
na zapis: „***W terminie do dnia 31 grudnia 2025 r.***”

w pkt 3 zapis: „***w terminie do 31 grudnia 2025 r.***”
na zapis: „***w terminie do 31 grudnia 2026 r.***”

U Z A S A D N I E N I E

Dnia 08 listopada 2022 r. z upoważnienia Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków została przeprowadzona kontrola konserwatorska w sprawie przestrzegania i stosowania przepisów ochrony zabytków i opieki nad zabytkami dotyczącej terenu dawnego klasztoru Bazylianów w nieistniejącej miejscowości Monastyr, ob. Werchrata, gm. Horyniec-Zdrój, pow. lubaczowski, wpisanego do rejestru zabytków województwa podkarpackiego pod nr A-1513, decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu na podstawie decyzji z dnia 2 sierpnia 1993 r., znak: PSOZ-IV-4040/21/93. W czynnościach kontrolnych uczestniczyli przedstawiciele właściciela nieruchomości.

W wyniku przeprowadzonej kontroli w dniu 29 grudnia 2022 r. Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków, wydał zalecenia pokontrolne w zakresie: przeprowadzenia stosownych kompleksowych badań konserwatorskich, architektonicznych, archeologicznych, a także badań georadarem w terminie do dnia 31 sierpnia 2024 r. opracowania dokumentacji projektowej w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r., a także przeprowadzenia stosownych prac uwzględniających działania niezbędne z uwagi na ochronę przedmiotowego zabytku przed zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem w terminie do 31 grudnia 2025 r.

W piśmie z dnia 16 stycznia 2023 r. (data wpływu do tut. Urzędu dnia 16 stycznia 2023 r.) znak: N.091.7.2022 Nadleśnictwo Lubaczów przedstawiło zgłosiło zastrzeżenia

dotyczące wydanych zaleceń pokontrolnych w zakresie zaleconych badań georadarowych, które nie mogą zostać skutecznie przeprowadzone na wskazanym terenie z uwagi na rosnące drzewa oraz istniejące pochówki.

Określone powyżej zalecenia pokontrolne, mają zagwarantować prawidłowe zaplanowanie i przeprowadzenie procesu inwestycyjnego. W tym celu niezbędnym jest pełne rozpoznanie obiektu i określenie zakresu niezbędnych do podjęcia prac, czemu służyć mają badania konserwatorskie, architektoniczne, archeologiczne, a także badania georadarem. Przedmiotowe badania, powinny zostać wykonane metodami nieinwazyjnymi z uwagi na potrzebę poszanowania autentycznej substancji obiektu. Badania z zastosowaniem aparatury georadarowej, mają na celu poszukiwanie reliktywów komponentów dawnego założenia klasztornego, a także określenie dawnego ukształtowania terenu. Obszar tychże badań, metody ich prowadzenia (głębokość penetracji i profilowanie np. 2d), a także ewentualne dodatkowe badania (np. detektorem LORENZ) służące uściśleniu i prawidłowemu zinterpretowaniu wyników, powinna określić osoba, która będzie prowadzić przedmiotowe badania i legitymująca się stosownymi uprawnieniami oraz doświadczeniem zawodowym. Podobnie w przypadku pozostałych badań.

Mając na uwadze, iż zalecone badania przyczynią się do pogłębienia wiedzy na temat dawnego klasztoru Bazylianów w nieistniejącej miejscowości Monastyr, ob. Werchrata, który cechuje się walorami historycznymi i krajobrazowymi, z punktu widzenia konserwatorskiego ich wykonanie jest w pełni uzasadnione i nie widzi się podstaw do zmiany ich zakresu. Wskazane zalecenia pokontrolne, jak słusznie zauważono, należy rozplanować etapowo. W pierwszej kolejności, należałoby przeprowadzić badania georadarowe, w zależności od ich wyników badania archeologiczne (i/lub archeologiczno-architektoniczne), a następnie badania konserwatorskie (i lub konserwatorsko-architektoniczne). Pełne rozpoznanie obiektu, a także określenie jego potrzeb konserwatorskich posłuży do opracowania prawidłowej dokumentacji konserwatorskiej, określenia niezbędnych do podejmowania działań, a tym samym zminimalizuje niepotrzebne prace i koszty. Przed przystąpieniem do prowadzenia tychże badań, należy uzyskać stosowne pozwolenie konserwatorskie. Do wniosków, należy dołączyć ramowe programy danych badań.

Biorąc pod uwagę konieczność przeprowadzenia powyższych badań, a także wcześniejszego uzyskania stosownych pozwoleń na ich prowadzenie, jaki i umożliwienie Stronie pozyskania niezbędnych funduszy, Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków postanowił wyznaczyć dłuższe terminy na realizację przedmiotowych zaleceń konserwatorskich. Pozostałe ustalenia pozostają bez zmian.

Jednocześnie Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków przypomina, iż zgodnie z art. 73 u.o.z.o.z. osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie albo będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru albo prac konserwatorskich lub restauratorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa.

Zgodnie z art. 77 tejże ustawy ww. dofinansowaniem mogą zostać objęte nakłady konieczne na m.in.: sporządzenie ekspertyz technicznych i konserwatorskich,

przeprowadzenie badań konserwatorskich lub architektonicznych; wykonanie dokumentacji konserwatorskiej, opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich, zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku.

Z wnioskiem o wydanie pozwolenia konserwatorskiego na prowadzenie badań archeologicznych, architektonicznych czy konserwatorskich może wystąpić nie tylko osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie, lecz również podmiot zamierzający prowadzić dane badania. Wówczas do wniosku należy dołączyć m.in. zgodę właściciela lub posiadacza nieruchomości na przeprowadzenie tych badań albo oświadczenie, że właściciel lub posiadacz tej zgody nie udzielił. (szczegółowe warunki i tryb udzielania pozwoleń określa rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 81).

Badania z wykorzystaniem aparatury georadarowej mogą zostać dofinansowane w formie dokumentacji. Wniosek w tym przedmiocie może złożyć osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie lub podmiot zamierzający opracować rzeczoną dokumentację.

Możliwym jest powołanie podmiotu, którym przekaże się przedmiotowy zabytek w użyczenie w celu sprawowania nad nim opieki.

Jednocześnie Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków umożliwia wsparcie merytoryczne na każdym etapie realizacji przedmiotowych zaleceń konserwatorskich, np. poprzez powołanie komisji konserwatorskich.

Podkarpacki Wojewódzki
Konserwator Zabytków
Beata Kot

Otrzymują:

1. Nadleśnictwo Lubaczów, ul. Słowackiego 20, 37-600 Lubaczów

Do wiadomości

1. Wójt Gminy Horyniec-Zdrój
Al. Przyjaźni 5, 37-620 Horyniec-Zdrój
2. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Lubaczowie
ul. Mickiewicza 45, 37-600 Lubaczów
3. Teczka obiektu
4. A/a – Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków z siedzibą w Przemyśle
ul. Jagiellońska 29, 37-700 Przemyśl

MF